

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

3052

Vragen van het lid **Hijink** (SP) aan de Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport over *de doorstart van thuiszorgorganisatie V érian* (ingezonden 11 juli 2018).

Antwoord van Minister **De Jonge** (Volksgezondheid, Welzijn en Sport) (ontvangen 3 september 2018). Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2017–2018, nr. 2861.

Vraag 1, 2, 3

Hoe oordeelt u over de doorstart van thuiszorgorganisatie V érian die na een faillissement is doorgestart door middel van een BV-constructie en die nu weer huishoudelijke zorg levert?^{1 2}

Kunt u een analyse geven van wat u vindt van de gebeurtenissen rondom de handelwijze van V érian? Wat vindt u ervan dat het bedrijf eerst faillissement aanvraag, het personeel in onzekerheid stortte en schulden niet afbetaalde om vervolgens via een doorstart gewoon weer aan de slag te gaan?

Wat vindt u ervan dat investeringsmaatschappij Ledeboer Investments B.V. – die geld investeerde in de doorstart van het failliete V érian – dit dusdanig heeft gedaan dat ze heeft kunnen shoppen in het personeelsbestand, waardoor maar 70% van de werknemers is aangenomen tegen slechtere arbeidsvoorwaarden en dat zieke werknemers en een deel van de backoffice geen nieuw contract hebben gekregen? Vindt u dit getuigen van goed werkgeverschap? Kunt u uitgebreid toelichten wat u vindt van deze handelwijze?

Antwoord 1, 2, 3

Het faillissement is zeer vervelend voor alle betrokkenen. Voor cliënten is het van belang dat zij zorg en ondersteuning blijven ontvangen en voor de werknemers dat zij aan het werk kunnen blijven. Als een thuiszorgorganisatie failliet gaat, zijn gemeenten op grond van de Wmo 2015 verplicht om de continuïteit van zorg en ondersteuning voor de cliënten te borgen. Daarnaast moeten zij bij de overgang naar een andere zorgaanbieder toezien op de continuïteit van de relatie tussen cliënt en hulpverlener. Uit contacten die ik

¹ <https://www.gelderlander.nl/nijmegen/fnv-boos-gemeenten-moeten-kappen-met-veneacuturian-care-enamp-clean-en-zelf-ingrijpen~a73f4327/>

² <https://www.fnv.nl/sector-en-cao/alle-sectoren/zorg-en-welzijn/vvt/nieuws/FNV-Gemeenten-neem-verantwoordelijkheid-voor-de-zorg/>

heb gehad met betrokken gemeenten en de VNG is mij gebleken dat zij deze verantwoordelijkheid goed hebben opgepakt. Het behoort tot de wettelijke taken van de curator om de gang van zaken rond een faillissement te onderzoeken en hierover te rapporteren. De verwachting is dat de curator in de loop van dit najaar een (eerste) rapportage op zal leveren. Het is niet aan mij om vooruitlopend hierop een oordeel te vellen over de gang van zaken. Overigens bestaat altijd de mogelijkheid voor de belanghebbenden om een rechtszaak te starten indien er het vermoeden is dat er niet correct is gehandeld rondom het faillissement. Het is dan aan de rechter om hierover te oordelen.

Vraag 4

Hoe verhouden de verslechterde arbeidsvoorwaarden die de werknemers van Vérían hebben moeten accepteren zich met de nieuwe cao-afspraken waarin wordt uitgegaan van hogere lonen? Handelt Vérían in strijd met de cao? Bent u bereid dit uit te zoeken en de Kamer hierover te informeren?

Antwoord 4

Vérían moet conform de cao handelen. De sociale partners zien toe op de naleving van de cao. Wanneer er sprake is van een algemeen verbindend verklaarde cao, kan de Inspectie SZW op verzoek van sociale partners een aanvullend onderzoek uitvoeren. De Inspectie SZW rapporteert de bevindingen van het onderzoek aan de indiener van het verzoek. Vervolgens kunnen deze bevindingen door sociale partners worden gebruikt om naleving van de cao te vorderen.

Vraag 5

Is het juist dat de betrokken gemeenten totaal niet betrokken zijn geweest bij het overleg over de overname van het failliete Care & Clean B.V.? Hoe verhoudt dit zich tot artikel 2.6.5 lid 3a van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 (Wmo 2015), waarin wordt geregeld dat het college erop toe moet zien dat de aanbieder die het werk niet meer uitvoert overleg voert met de zorgaanbieder die de voorziening gaat leveren en gesprekken voert over de overname van het betrokken personeel? Kunt u uw antwoord toelichten?

Antwoord 5

Artikel 2.6.5 lid 3a van de Wmo 2015 was in dit geval niet van toepassing. De gemeenten hadden namelijk geen contract met Vérían Care & Clean BV, maar met stichting Vérían, die niet failliet is gegaan. Er is ook geen sprake geweest van een overname van Vérían Care & Clean BV. Wel waren de gemeenten op grond van de Wmo 2015 verplicht om de continuïteit van zorg en ondersteuning voor de cliënten te borgen en moesten zij toezien op de continuïteit van de relatie cliënt en hulpverlener. Zoals ik ook heb aangegeven in het antwoord op vraag 1, 2 en 3 hebben zij die verantwoordelijkheid goed opgepakt.

Vraag 6

Vindt u het wenselijk dat gemeenten slecht beleid belonen door in te stemmen met een onderaannemingsconstructie zoals die nu bij de Stichting Vérían en Vérían Care & Clean B.V. is toegepast? Kunt u uw antwoord toelichten?

Antwoord 6

Op basis van de Wmo 2015 is het aan de gemeenten om contracten af te sluiten met partijen die ondersteuning uitvoeren voor de gemeenten. Ik vind het belangrijk dat gemeenten hierbij aandacht hebben voor de voor- en nadelen die er zijn bij een onderaannemingsconstructie en daarover een goede afweging maken. Dit moet per geval worden beoordeeld door de gemeenten.

Vraag 7

Deelt u de mening dat het een standaard regel moet zijn dat wanneer een thuiszorgorganisatie failliet gaat – en dat het contract met de gemeente dus niet wordt nageleefd – in dergelijke situaties de opdracht weer bij de

gemeente zou moeten komen te liggen en dat niet een potentieel doorstartend bedrijf de opdracht kan behouden? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 7

Nee. Het is aan de gemeenten om te beslissen of zij een ontbindende voorwaarde opnemen in het contract met de aanbieder of in het geval van een faillissement de opdracht weer bij de gemeente komt te liggen.

Vraag 8

Herinnert u zich thuiszorgorganisatie Thuiszorg Service Nederland (TSN) die kleine partijen opslokte en de thuiszorg liet vervangen door schoonmaakbedrijven omdat deze goedkoper waren? Herinnert u het grootste faillissement van TSN nog? Wat vindt u ervan dat de voormalige eigenaar van TSN nu actief is bij Vérian?³

Antwoord 8

Ik ben bekend met de aanloop naar en het faillissement van TSN, dat plaatsvond in 2015. Het is niet aan mij om uitspraken te doen over individuele personen. In het algemeen kan ik wel het volgende zeggen. Het is niet per definitie onwenselijk dat een ondernemer na een faillissement opnieuw een onderneming begint. Dat kan echter anders liggen wanneer er sprake is (geweest) van wanbeleid. Sinds 1 juli 2017 heeft de curator op grond van de artikelen 2:138 en 2:248 Burgerlijk Wetboek de bevoegdheid om na faillissement een bestuurder bij onbehoorlijk bestuur – het gaat dan om ernstig verwijtbaar handelen – persoonlijk aansprakelijk te stellen. Ook kan hij (wanneer er sprake is van onbehoorlijk bestuur of fraude) bij een faillissement een civielrechtelijk bestuursverbod eisen bij de rechter (op grond van de Faillissementswet). Als de rechter dit verbod oplegt kan de betreffende bestuurder voor een periode van maximaal vijf jaar geen bestuurder of commissaris bij een rechtspersoon zijn. Daarnaast bestaat er een bestuursverbod voor stichtingbestuurders en een strafrechtelijk bestuursverbod. Ook deze kunnen alleen door de rechter worden opgelegd.

Vraag 9

Wat vindt u ervan dat Vérian in een tegenactie richting de Federatie Nederlandse Vakbeweging (FNV) thuiszorgmedewerkers aanraade hun contract te laten nakijken door het Christelijk Nationaal Vakverbond (CNV) of de Reformatorisch Maatschappelijke Unie (RMU) en dat deze aan medewerkers van Vérian een jaar lidmaatschap van deze beide bonden wilde aanbieden? Is hier sprake van omkoping van thuiszorgmedewerkers? Vindt u het kies hoe op deze manier met werknemers wordt omgegaan?⁴

Antwoord 9

Het staat werkgevers vrij om medewerkers een lidmaatschap van een vakbond naar keuze aan te bieden. Ik vind het wel belangrijk dat werknemers vrij worden gelaten in hun keuze voor een vakbond.

Vraag 10

Vindt u het acceptabel dat Ledeboer Investments B.V. de vakbonden een bedrag van 40.000 euro wilde geven om de mensen te helpen die zij niet wilden overnemen? Is hier sprake van afkoping van een maatschappelijke, morele en sociale verplichting? Kunt u uw antwoord toelichten?⁵

Antwoord 10

Ik begrijp uit de berichtgeving dat deze betaling voor het helpen van deze mensen niet heeft plaatsgevonden. Het is mij niet bekend in welke context dit aanbod is gedaan. Daarom kan ik alleen maar gissen naar de motieven van de betrokkenen en daarom is het niet aan mij om hierover te oordelen.

³ <https://www.destentor.nl/apeldoorn/zij-raapten-veneacute-rian-op-thuiszorgcowboys-dit-was-een-superkans-aa60b3b1/>

⁴ <https://www.destentor.nl/apeldoorn/zij-raapten-veneacute-rian-op-thuiszorgcowboys-dit-was-een-superkans-aa60b3b1/>

⁵ <https://www.destentor.nl/apeldoorn/zij-raapten-veneacute-rian-op-thuiszorgcowboys-dit-was-een-superkans-aa60b3b1/>

Vraag 11

Deelt u de mening van de in het artikel in de Stentor genoemde gezondheids-econoom, die aangeeft dat de Nederlandse faillissementswetgeving op dit moment niet voldoet, omdat het de mogelijkheid biedt om een sociaal plan bij reorganisatie te omzeilen? Zo ja, gaat u hier wat aan doen? Zo neen, waarom niet?⁶

Antwoord 11

In geval van een faillissement is het mogelijk dat een bedrijf als geheel niet meer te redden is, maar dat er nog wel bedrijfsonderdelen zijn die levensvatbaar zijn. Deze kunnen door de curator worden verkocht. De koper maakt dan met die bedrijfsonderdelen een doorstart. Voordeel hierbij is dat (een deel van) de werkgelegenheid behouden blijft. Toch is er ook kritiek geuit op doorstarts. Zo is gewezen op het risico van misbruik van het faillissement als reorganisatie-instrument om, buiten het reguliere arbeidsrecht om, snel en tegen minder kosten afscheid te kunnen nemen van overtollig personeel. Naar aanleiding van een recente uitspraak van het EU-hof en ook het bij enkele doorstarts getoonde maatschappelijk onbehagen in de afgelopen jaren zijn de ministers van SZW en voor Rechtsbescherming een traject gestart. Samen met de relevante partijen wordt onderzocht of een regeling kan worden opgezet waarbij werknemers meer bescherming wordt geboden bij een overgang van onderneming in faillissement. Voor nadere informatie verwijs ik naar de brief van 11 april 2018 waarmee de Minister voor Rechtsbescherming de Eerste Kamer hierover heeft geïnformeerd (Kamerstuk 34 218, nr. J).

Vraag 12

Vindt u het wenselijk dat waar thuiszorgorganisaties in de financiële problemen komen, er geen collectieve oplossing wordt gevonden terwijl slimme cowboys hun slag slaan over de rug van thuiszorgmedewerkers en hun cliënten? Op welke wijze gaat u ervoor zorgen dat dit niet meer gaat gebeuren?

Antwoord 12

Het algemene beleid van VWS is gericht op de continuïteit van de zorg en niet op de continuïteit van individuele instellingen. In geval van een faillissement van een thuiszorginstelling gelden een aantal wettelijke waarborgen om te zorgen voor de continuïteit van de dienstverlening, behoud van de relatie cliënt en hulpverlener en zoveel mogelijk behoud van de arbeidsvoorwaarden. Gemeenten zijn hiervoor – wanneer het Wmo ondersteuning betreft – verantwoordelijk. Zoals ik ook heb aangegeven in antwoord op vraag 1, 2 en 3 hebben de betrokken gemeenten die verantwoordelijkheid in dit geval goed opgepakt.

⁶ <https://www.destentor.nl/apeldoorn/zij-raapten-veneacute-rian-op-thuiszorgcowboys-dit-was-een-superkans-aa60b3b1/>